

KUTSESTANDARD

05-06062006-06/1

NUAD BO-RARN LOODUSTERAPEUT II, III

TERVISHOIU JA SOTSIAALTÖÖ KUTSENÕUKOGU

Kutsekvalifikatsioonisüsteemi väljaarendamine

EESSÕNA

Eesti kutsekvalifikatsiooni süsteemis määratletakse kutsekvalifikatsiooni nõudeid viiel tasemel. I tase on madalaim ja V tase kõrgeim (vt lisa A – Kutsekvalifikatsiooni süsteemi terminid). Kõik kutsed ei eelda kutsekvalifikatsiooni tasemete fikseerimist I kuni V tasemeni. Iga konkreetse kutse kvalifikatsioonitasemed, sealhulgas vajaduse korral ka haridusnõuded, määrab kindlaks kutsenõukogu.

Käesolev kutsestandard sisaldab asjaomaste institutsioonide vahel kokkulepitud nõudeid Nuad Bo-Rarn loodusterapeut II, III kutsekvalifikatsioonile.

Kutsestandardi koostas Tervishoiu ja Sotsiaaltöö Kutsenõukogu moodustatud töörühm koosseisus:

Karl Muinast	Eesti Aroomteraapia Ühing
Lembit Tammekivi	Soome Tsoonteraapeutide Ühing
Alar Krautman	Lahemaa Tervisekool
Ülo Liivamägi	MTÜ Eesti Refleksoloogid
Saima Tisler	Internatsionaalse Homöopaatia Liiga
Jaak Gross	Rahvusvahelise Rütmmassaazi Ühing
Urmas Rosenberg	Eesti Kehalise Kasvatuse Liit
Ene Kuri	Euroopa Spordimassööride Assotsiatsioon
Marika Asberg	Tallinna Tervishoiu Kõrgkool
Kai Siidirätsep	MTÜ Tai Traditsioonilise Meditsiini Ühing
Chongkol Setthakorn	Rahvusvahelise Tai Massaažikooli juhataja

Ajavahemikus detsember 2005 – mai 2006.a. viidi läbi kutsestandardi kavandi tutvustamine, millesse kaasati erinevaid loodusteraapia valdkonna spetsialiste. Kutsestandardi lõppredaktsiooni koostamisel on töörühm arvestanud kutsestandardi tutvustamisel tehtud ettepanekuid ja märkusi.

Nuad Bo-Rarn loodusterapeudi II, III kutsestandardi koostamisel on arvestatud WHO arengustrateegiaid, European Forum for Complementary and Alternative Medicine programme, Luonnon Lääketieden Keskusliito kutseoskusnõudeid ning Tai massaažikoolide TMC ning ITM kutseoskusnõudeid.

Käesolev kutsestandard on koostatud esmakordselt.

Käesolev Nuad Bo-Rarn loodusterapeut II, III kutsestandard on kinnitatud 06. juunil 2006. a Tervishoiu ja Sotsiaaltöö Kutsenõukogu otsusega nr 25.

Kutsestandardis sisalduvad kutsekvalifikatsioonid on kantud kutseregistrisse.

1 KASUTUSALA

Kutsestandardite kasutusala on järgmine:

- 1) töötajate kutsevalifikatsiooni nõuete määratlemine
- 2) õppekavade, koolitusprogrammide väljatöötamine
- 3) eksaminõuete väljatöötamine, kutsevalifikatsiooni tõendamine ja hindamine
- 4) aluse andmine rahvusvaheliste kutsevalifikatsiooni tõendavate dokumentide võrdlemiseks.

2 KUTSESTANDARDIGA SEONDUVAD STATISTILISED KOODID

Eesti Majanduse Tegevusalade Klassifikaatori¹ järgi kuulub Nuad Bo-Rarn loodusterapia muude tervishoiu sidusalade valdkonda, kood 8514.

Ametite klassifikaatori² järgi kuulub Nuad Bo-Rarn loodusterapeut 3.pearühma "Keskastme spetsialistid ja tehnikud, rahvameditsiiniga tegelejad ja usuga ravitsejad alla, kood 3241.

3 KUTSENIMETUS JA KUTSEKVALIFIKATSIOONI TASE

Eesti keeles:	Nuad Bo-Rarn loodusterapeut II, III
Inglise keeles:	Nuad Bo-Rarn natural therapist II, III
Soome keeles:	Nuad Bo-Rarn luonto terapeutti II, III

4 KUTSEKIRJELDUS

Nuad Bo-Rarn teraapia on Vana – Siiami iidne ravisüsteem, mis on üle 5000 aasta vana ja on tänapäevani kasutusel ning seda täiustatakse pidevalt. Nuad Bo-Rarn teraapias kasutatakse tehnikat, mis koosneb energiapunktide mõjutamisest, energialiinide (sarnased hiina meridiaanidega) venitamisest ja liinide - punktide töötlemisest spetsiaalse sõrmetehnika abil, mis lõdvestab või tasakaalustab. See unikaalne meetod erineb tavalisest võimlemisravist sellega, et venitustel on põhitähelepanu energialiinide, mitte lihaste ja kõõluste venitamisel ja lõdvestamisel. Kuna energialiinid kontrollivad lihaste ja kõõluste tööd, siis tekib samaaegselt ka pingelangus ning venivuse paranemine lihastes ja kõõlustes.

Nuad Bo-Rarn loodusterapeut on spetsialist, kes kasutab tai rahvameditsiinis kasutatavaid teadmisi ja oskusi selleks, et toetada inimese enda võimet ennetada haigestumisi ja stressi ning viia organismi tasakaalu.

Nuad Bo-Rarn loodusterapeut valmistab ette töökeskkonna, loob lõdvestust soodustava ümbruse ja õhkkonna, kasutab erialast diagnostikat (erinevate energialiinide ja tsoonide pinge), teostab erinevaid organismi tasakaalustavaid toiminguid, kasutades käsi ja jalgu venitamaks klienti joogavõimlemise sarnaselt ja teostades samal ajal spetsiaalset ravimassaaži energialiinidele ja energiapunktidele. Sellise tegevuse abil tekib tasakaalustumine energialiinides, lihaste ja kõõluste verevarustuses, vere- ja lümfiringe paranemine, mõjutused neurohumoraalsel tasandil ning tekib lõõgastumine ja organismi tasakaalustumine. Nuad Bo-Rarn loodusterapeut

¹ Statistical classification of economics activities in the European Community (NACE) eestistatud versioon

² International Standard Classification of Occupations (ISCO-88) eestindatud versioon

nõustab ja juhendab kliente ning vajadusel soovitab pöörduda tervishoiu spetsialisti poole.

Nuad Bo-Rarn loodusterapeut töötab eraettevõtluses ning tervise- ja taastusravikeskustes. Nuad Bo-Rarn loodusterapeut kasutab tehnilisi ja muid abivahendeid nagu massaažimatt, padjad, tekid, linad, puhastusvahendid jms. Teraapiat teostatakse spetsiaalsel massaažimatil, läbi õhukese taimmassaaži riituse.

Nuad Bo-Rarn loodusterapeut II taseme taotlemisel on nõutav keskharidus, kutsestandardi järgse koolituse läbimine ning 1-aastane töökogemus Nuad Bo-Rarn loodusterapeudina.

Nuad Bo-Rarn loodusterapeut III taseme taotlemisel on nõutav keskharidus, vähemalt 5-aastane töökogemus Nuad Bo-Rarn loodusterapeudina ning erialase täienduskoolituse läbimine ja teiste juhendamise oskus.

Täpsemad Nuad Bo-Rarn loodusterapeudi kutsekvalifikatsiooni taotlemise tingimused on esitatud Nuad Bo-Rarn loodusterapeudi kutsekvalifikatsioonide tõendamise ja omistamise korras.

5 KUTSEOSKUSNÕUDED (vt lisa B)

5.1 Üldoskused ja –teadmised

5.1.1 Õigusaktid

- 1) kutsealaga seotud õigusaktid
- 2) tööõigus

1. Töökeskkonna ohutus

- 1) tööohutus
- 2) tervishoid
- 3) tööhügieen
- 4) jäätmekäitlus

5.1.3 Töö korraldamine

5.1.4 Keeleoskus (vt lisa C)

- 1) eesti keel – B2
- 2) üks võõrkeel – B1

5.1.5 Arvuti kasutamine - (vt lisa D) II nõue puudub; III moodulid AO1-AO3, AO7

5.1.6 Suhtlemine

5.1.7 Klienditeenindus

5.1.8 Kutse-eetika

5.1.9 Esmaabi

5.2 Põhioskused ja –teadmised

5.2.1 Tai meditsiini ajalugu ja filosoofia

5.2.2 Energialiinid ja ravipunktid

5.2.3 Terapeudi asendid ja võtted

5.2.4 Tai massaaž

5.2.5 Tai massaaž erinevate häirete korral

5.2.6 Hingamine ja hingamisharjutused

5.2.7 Palve ja meditatsioon tai meditsiinis

5.2.8 Inimese anatoomia ja füsioloogia

5.2.9 Kliendi seisundi hindamine

- 5.2.10 Haigused, nende riskifaktorid ja raviprintsiibid
- 5.2.11 Tugiliikumisaparaadi anatoomia, füsioloogia ja häired.
- 5.2.12 Ravimiõpetus
- 5.2.13 Ravimtaimede alused
- 5.2.14 Massaaž ravimtaimedega
- 5.2.15 Psühholoogia alused
- 5.2.16 Toitumisõpetus.
- 5.2.17 Ravimtaimed
- 5.2.18 Geriaatria
- 5.2.19 Psühholoogia
- 5.2.20 Harmoniseerivad harjutused

5.3 Isikuomadused ja võimed

- 1) positiivne ellusuhtumine
- 2) vastutusvõime
- 4) abivalmidus
- 5) suhtlemisoskus
- 6) empaatiavõime
- 7) usaldatavus
- 8) korrektsus
- 9) koostöövõime

6 KEHTIVUSAEG

Kutsestandard kehtib 4 aastat. Vastavalt vajadusele võib standardit muuta enne standardi kehtivusaja lõppu.

KUTSEKVALIFIKATSIOONI SÜSTEEMI TERMINID

Kutsestandard – dokument, mis määrab kindlaks kutsequalifikatsioonist tulenevad nõuded teadmistele, oskustele, vilumustele, kogemustele, väärtushinnangutele ja isikuomadustele.

Kutsequalifikatsioon – antud kutsealal nõutav kompetentsuse tase, mida tunnustatakse kas reguleeritud, ajalooliselt või rahvusvaheliselt kujunenud nõuete alusel.

I tase – töötaja täidab tööülesandeid ühesuguses olukorras, on omandanud kutsealased oskused ja teadmised enamasti kutsealasel väljaõppel, võib vajada juhendamist töö käigus, vastutab oma tööülesannete täitmise eest;

II tase – töötaja täidab tööülesandeid erisuguses olukorras, lisaks enamasti kutsealasel väljaõppel omandatud oskustele ja teadmistele omab vilumust ja kogemust, töötab iseseisvalt, vastutab oma tööülesannete täitmise eest;

III tase – töötaja täidab tööülesandeid erisuguses ja vahelduvas olukorras, lisaks enamasti kutsealasel väljaõppel omandatud oskustele ja teadmistele ning vilumustele ja kogemustele omab meisterlikkust, valmisolekut kutsealaste oskuste ja teadmiste edasiandmiseks, korraldab ressursside jagamist ja teiste tööd ning vastutab selle eest;

IV tase – töötaja täidab analüüsimist ja otsustamist eeldavaid tööülesandeid muutavas olukorras, omab kutsealaseid teadmisi ja oskusi; korraldab ressursside jagamist ja teiste tööd ning vastutab selle eest;

V tase – töötaja täidab teadmiste laiendamist, probleemide lahendamist, teaduslike teooriate ja mõistete rakendamist, olemasolevate teadmiste analüüsimist, süstematiseerimist ja edasiarendamist ning õpetamist eeldavaid tööülesandeid muutavas olukorras, omab laialdasi kutsealaseid teadmisi ja oskusi, korraldab ressursside jagamist ja teiste tööd ning vastutab selle eest.

KUTSEOSKUSNÕUDED

Üldoskused ja -teadmised – tegevusvaldkondi läbivad nõuded üldistele oskustele ja teadmistele.

Põhioskused ja -teadmised – kutsealal tegutsemiseks vajalikud nõuded oskustele ja teadmistele.

Erioscused ja -teadmised – nõuded oskustele ja teadmistele, mis on seotud spetsialiseerumisega.

Lisaoskused ja -teadmised – soovituslikud oskused ja teadmised, mis toetavad ja laiendavad kutseoskusi või seonduvad lisakvalifikatsiooniga.

Isikuomadused ja võimed – nõuded kutsealal töötamiseks eeldatavatele isiku- ja isiksuslikele omadustele ja füüsilistele võimetele.

KONKREETSETE TEADMISTE JA OSKUSTE TASEMETE KIRJELDUSED

Algtase – mõistete, faktide ja põhimõtete teadmine; põhiliste töövõtete valdamine.

Kesktaase – mõistete ja faktide tõlgendamine ja võrdlemine, seoste loomine; mitmekesiste töövõtete valdamine.

Kõrgtaase – seostatud faktide alusel analüüsimine, prognoosimine, järeldamine, üldistamine, hindamine; mitmekesiste keerukate töövõtete valdamine.

KEELTE OSKUSTASEMETE KIRJELDUSED
Lisa C

	A1	A2	B1	B2	C1	C2	
MÕISTMINE	Saan aru tuttavatest sõnadest ja fraasidest, mis puudutavad mind, minu perekonda ja minu vahetut ümbrust, kui inimesed räägivad aeglaselt ja selgelt.	Saan aru fraasidest ja sageli kasutatavatest sõnadest, mis on vahetult seotud mulle oluliste valdkondadega (näiteks info minu ja mu perekonna kohta, sisseostude tegemine, kodukoht, töö). Saan aru lühikeste, lihtsate ja selgelt välja- hääldatud ütluste põhisisust.	Saan aru põhilisest infost selges tavakõnes tuttavalt teemal: töö, kool, vaba aeg jne. Saan aru aeglaselt ja selgelt edastatud raadio- või teleasaadete põhisisust, kui need käsitlevad päevateemasid või mulle huvitavaid teemasid.	Saan aru pikematest kõnedest ja ettekannetest ning tuttava teema puhul isegi nende keerukamatest nüanssidest. Saan aru enamiku teleuudiste, publitsistikasaadete ja filmide sisust.	Saan aru pikemast tekstist isegi siis, kui see pole selgelt liigendatud ja seosed on esitatud kas kaudselt või vihjamisi. Saan suurema vaevata aru tele-programmidest ja filmidest.	Saan vaevata aru igasugusest kõnest, olenemata sellest, kus seda esitatakse. Saan aru ka kiirkõnest, kui mulle antakse pisut aega hääldusviisiga harjumiseks.	KUULAMINE
	Saan aru tuttavatest nimedest, sõnadest ja väga lihtsatest lausetest näiteks siltidel, plakatitel või kataloogides.	Saan aru väga lühikestest lihtsatest tekstidest. Oskan leida eeldatavat spetsiifilist informatsiooni lihtsatest igapäevatekstidest (näiteks reklaamid, tööpakkumised, prospektid, menüüd, sõiduplaanid), samuti saan aru lühikestest lihtsatest isiklikest kirjadest.	Saan aru tekstidest, mis koosnevad sagedamini esinevatest või minu tööga seotud sõnadest. Saan aru sündmuste, mõtete ja soovide kirjeldusest isiklikest kirjadest.	Saan aru aktuaalsetel teemadel kirjutatud artiklitest, kus autorid väljendavad mingeid kindlaid seisukohti või vaatenurki. Saan aru tänapäevasest proosast.	Saan aru pikkadest ja keerulistest tekstidest, nii olustikulistest kui ka kirjanduslikest, tajudes nende stiililist eripära. Saan aru erialastest artiklitest ja pikematest tehnilistest juhenditest isegi siis, kui need vahetult ei puuduta minu eriala.	Saan vaevata aru kõigist kirjaliku teksti liikidest, sealhulgas abstraktsetest, struktuurilt ja/või keeleliselt keerulistest tekstidest, näiteks käsiraamatutest, erialastest artiklitest ja ilukirjandusest.	LUGEMINE
RÄÄKIMINE	Oskan lihtsal viisil suhelda tingimused, et vestluspartner aeglaselt räägib, vajadusel öeldut kordab või ümber sõnastab ning mind vestlemisel aitab. Oskan küsida lihtsaid küsimusi ja neile vastata.	Saan hakkama igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel teemadel. Oskan kaasa rääkida, ehkki ma ei oska veel ise vestlust juhtida.	Saan enamasti keelega hakkama maal, kus see on kasutusel. Oskan ettevalmistuseta vestelda tuttavalt, huvitaval või olulisel teemal: pere, hobiid, töö, reisimine ja päevasündmused.	Oskan vestelda piisavalt spontaanselt ja ladusalt, nii et suhtlemine keelt emakeelena kõnelevate inimestega on täiesti võimalik. Saan aktiivselt osaleda aruteludes tuttavalt teemal, oskan oma seisukohti väljendada ja põhjendada.	Oskan end mõistetavaks teha ladusalt ja spontaan-selt, väljendeid eriti otsi-mata. Oskan kasutada keelt paindlikult ja tulemuslikult nii ühiskondlikel kui ka tööalastel eesmärkidel. Oskan avaldada mõtteid ja arvamusi ning vestluses teemat arendada.	Saan vaevata osaleda igas vestluses ja diskussioonis ning oskan idioome ja kõnekeelseid väljendeid. Oskan täpselt edasi anda tähendusvarjundeid. Vajadusel oskan lausungi ümber sõnastada, nii et vestluses osalejad seda vaevalt märkavad.	SUULINE SUHTLUS
	Oskan kasutada lihtsaid fraase ja lauseid kirjeldamaks kohta, kus elan, ja inimesi, keda tunnen.	Oskan kasutada mitmeid fraase ja lauseid, et kirjeldada oma perekonda ja teisi inimesi, elutingimusi, hariduslikku tagapõhja, praegust või eelmist tööd.	Oskan lihtsate seostatud lausetega kirjeldada kogemusi, sündmusi, unistusi ja kavatsusi. Oskan lühidalt põhjendada ning selgitada oma seisukohti ja plaane. Oskan edasi anda jutu, raamatu ja filmi sisu ning kirjeldada oma muljeid.	Oskan selgelt ja üksik-asjalikult käsitleda ainekst laias teemaderingis, mis puudutab minu huvialasid. Oskan selgitada oma seisukohti aktuaalsetel teemadel, tuues välja erinevate arvamuste poolt- ja vastuargumendid.	Oskan keerulisi teemasid täpselt ja üksikasjalikult kirjeldada, välja tuua alateemad ja olulisemad punktid ning teha kokkuvõtet.	Oskan esitada selge ja ladusa, kontekstile vastavas stiilis kirjelduse või põhjenduse, millel on loogiline ülesehitus, mis aitab kuulajal märgata ja meelde jätta kõige olulisemat.	SUULINE ESITUS
KIRJUTAMINE	Oskan kirjutada lühikest ja lihtsat teadet (näiteks postkaarti puhkuse- tervitustega) ning täita formulare (näiteks hotelli registreerimislehte, kus küsitakse isikuandmeid: nime, aadressi, rahvust/ kodakondsust).	Oskan teha märkmeid ja koostada väga lihtsat isiklikku kirja, näiteks kellegi tänamiseks.	Oskan koostada lihtsat seostatud teksti tuttavalt või mulle huvi pakkuvale teemal. Oskan kirjutada isiklikku kirja, milles kirjeldan oma kogemusi ja muljeid.	Oskan kirjutada selgeid ja detailselt tekste mulle huvi pakkuvale teemaderingis. Oskan kirjutada esseed, aruannet või referaati, edastamaks infot ning kommenteerides ja põhjendades oma seisukohti. Oskan kirjutada kirju, milles tõstan esile kogemuste ja sündmuste mulle olulisi aspekte.	Oskan ennast väljendada selges, hästi liigendatud tekstis, avaldades oma arvamust vajaliku põhjalikkusega. Oskan kirjutada kirja, esseed või aruannet keerukal teemal ja esile tõsta olulisemat. Oskan lugejast lähtuvalt kohandada oma stiili.	Oskan kirjutada ladusalt ja selgelt vajalikus stiilis. Oskan koostada keerulisi kirju, aruandeid või artikleid, esitada ainekst loogiliselt liigendatuna nii, et lugeja suudab eristada olulist. Oskan koostada erialaseid ja ilukirjanduslikke sisukokkuvõtteid, annotatsioone ning retsensioone.	KIRJUTAMINE

Tabel. Euroopa Nõukogu keeleoskustasemete süsteem: enesehindamise skaala.

ARVUTI KASUTAMISE OSKUS

Arvutikasutaja oskustunnistus – AO (ECDL/ICDL – The European Computer Driving Licence/The International Computer Driving Licence) tõendab selle omaja praktilisi põhioskusi laiatarbe tarkvara kasutamisel. (AO tunnistuse omamine ei ole kutsekvalifikatsiooni taotlemisel kohustuslik.)

7 moodulit:

AO1 – Infotehnoloogia põhimõisted ja infoühiskond

AO2 – Arvuti kasutamine ja failihaldus

AO3 – Tekstitöötlus

AO4 – Tabelitöötlus

AO5 – Andmebaasid

AO6 – Esitlus

AO7 – Informatsioon ja kommunikatsioon

AO1 INFOTEHNOLOOGIA PÕHIMÕISTED JA INFOÜHISKOND

1. Põhimõisted
2. Riistvara
3. Mälu
4. Tarkvara
5. Arvutivõrgud
6. Arvutid igapäevaelus
7. Infotehnoloogia ja ühiskond
8. Turvalisus, õiguskaitse ja seadusandlus
9. Infotehnoloogia ja Eesti

AO2 ARVUTI KASUTAMINE JA FAILIHALDUS

1. Elementaarioskused
2. Töölaud
3. Failihaldus
4. Failide lihtne redigeerimine
5. Prindihaldus

AO3 TEKSTITÖÖTLUS

1. Alustamine
2. Põhioperatsioonid
3. Kujundamine (vormindamine)
4. Dokumendi viimistlemine
5. Printimine
6. Muud oskused

AO4 TABELITÖÖTLUS

1. Elementaarioskused
2. Põhioperatsioonid
3. Valemid ja funktsioonid
4. Kujundamine (vormindamine)
5. Diagrammid ja objektid
6. Printimine

AO5 ANDMEBAASID

1. Alustamine
2. Andmebaasi loomine
3. Vormi kasutamine
4. Informatsiooni otsimine
5. Aruanded

AO6 ESITLUS

1. Elementaarskused
2. Põhitegevused
3. Vormindamine
4. Graafika ja diagrammid
5. Printimine ja levitamine
6. Slaidiseansi efektid
7. Slaidiseansi vaatamine

AO7 INFORMATSIOON JA KOMMUNIKATSIOON

1. Veebi kasutamise elementaarskused
2. Veebis navigeerimine
3. Otsing veebis
4. Järjehoidjad (bookmarks)
5. Elektronposti kasutamise elementaarskused
6. Kirjavahetus
7. Adresseerimine
8. Postkasti haldamine
9. Listid ja uudisgrupid